

Lillomarkas Venner

Oslo, 21. november 2014

Til Oslo kommune Plan og bygningsetaten
postmottak@pbe.oslo.kommune.no

Deres ref. (saksnummer): 201414417

Uttalelse om prosjektet Turvei D9 Ammerud – Lillomarka – belyningsanlegg

I forbindelse med videreutviklingen av Grorudparken og områdeløftet for Ammerud, er det sendt ut nabovarsel om etablering av belyningsanlegg langs turvei D9 fra T-banekrysset ved Grorud senter til Ammerudveien v/Lillomarka. Lillomarkas Venner (LV) uttaler seg som interesseorganisasjon med Lillomarka og turveiene inn til marka som interessefelt.

LV setter pris på kommunens og bydelens arbeid for å øke trivselen i Grorud bydel, og gjøre den enda mer attraktiv. Men i iveren etter tilrettelegging må vi ikke overse kvaliteter vi allerede har, og som mange mener må ivaretas. Som vi i ulike sammenhenger har gitt uttrykk for tidligere, synes vi en del av tilretteleggingen langs Alna har resultert i en for stor grad av parkifisering på bekostning av kvaliteter i det naturlige landskapet. Vi synes også at saksbehandlingen i mange tilfeller har gitt minimalt med rom for innspill fra interesseorganisasjoner og andre høringsinstanser. Det synes også å være tilfelle med denne saken, som vi fikk kjennskap til ved en ren tilfeldighet. Vi mener lyssetting av et naturområde er et omfattende inngrep, som må behandles på et bredt grunnlag i en åpen prosess.

Lillomarkas Venner har tidligere gitt klart uttrykk for at vi er imot inngrep i det aktuelle området, dvs. nordenfor gangveien mellom Hagelundveien og Ammerud. Vi vil argumentere mot lyssetting av denne turveistrekningen av to grunner. Her i overgangen til marka går turveien gjennom et vakkert og opplevelsesrikt naturområde, der naturlige opplevelsesverdier må veie tungt. Dessuten mener vi at beslutningen om belyningsanlegget er tatt på et tvilsomt grunnlag.

Denne øvre delen av Alnavassdragets hovedløp er nerven i en naturlig overgangssone til marka. Her løper den gjennom et landskap der artsrik løvskog veksler med blomsterenger og våtmarksområder, alt med et rikt dyre- og fugleliv. Lysforhold, fargespill og lydbilde skifter gjennom året og gjennom døgnet. Disse naturens sceneskifter oppleves best på omgivelsenes egne premisser, med et minimum av tekniske inngrep. Denne kilden til rike

naturopplevelser er svært lett tilgjengelig for området's tallrike beboere, og byr på kvaliteter som etterspørres av mange. Kommunens egen spørreundersøkelse om bruken av marka fra 2011 oppgir det å "søke naturen, stillhet og ro" som den hyppigst svarte motivasjonen for å ta seg en tur i skogen. Dette er kvaliteter som er under press i våre tilrettelagte omgivelser, og som vi må hegne om.

I tillegg har dette langstrakte grøntarealet høye naturfaglige verdier med flere klassifiserte naturtyper og dokumenterte rødlistearter (Bendiksen og Bakkestuen, 2000). Inngrep i slike områder må ta hensyn til kommende generasjoners krav på artsmangfold, som er nedfelt i naturmangfoldsloven, der det understrekes at kunnskapsgrunnlaget skal legges til grunn for beslutninger og tiltak i sårbare områder, og at naturmangfoldet ikke skal bli skadelidende. Dette tilsier bruk av "føre-var-prinsippet" (jf. § 9), og det må gjøres en avveining mot andre samfunnsinteresser (jf. § 14). Dette krever etter vår mening en konsekvensanalyse av tiltaket, noe vi ikke kan se at denne saken har vært gjenstand for.

Naturmangfoldet og opplevelsesverdiene langs denne nærmest uberørte delen av Alnavassdraget er sjelden i Oslo og bør av denne grunn få ekstra vekt i vurderingen av betydningen den har. Dette skal ifølge naturmangfoldloven, som nevnt, veies opp mot andre hensyn, i dette tilfellet kommunens påstand om økt trygghet. Nevnte trygghet er basert på en undersøkelse som virker lite vitenskapelig gjennomført og derfor er meget usikker og vanskelig å få dokumentert. For eksempel har mange av de spurte påpekt at det særlig er ved undergangene under T-banen ved Grorud og Ammerud det er viktig å få bedre belyst, noe vi er helt enige i. På den annen side har absolutt ingen av de spurte nevnt turveien nordover langs Alna som et problemområde.

Alle som ferdes ute nattetid i boligstrøkene vet at det som føles trygt, er å velge en vei der flere ferdes. Da føles det også både trygt og praktisk at veien er opplyst. Men den aktuelle turveistrekningen vil aldri være særlig trafikkert på kvelds- og nattetid. Å være en ensom, flombelyst vandrer på en avsides turvei, gir faktisk de færreste noen særlig trygghetsfølelse. Vi vil hevde at belysning her tvert imot vil gi en falsk trygghetsfølelse, ettersom turgåeren faktisk vil være den som er belyst mens en antatt voldsperson kan skjule seg i skyggene. Vi stiller oss derfor uforstående til selve nytten av prosjektet på den nevnte strekningen. Flere turer her i kveldsmørket avslører dessuten at det allerede er mye lys fra andre kilder, nærmere bestemt gatebelysning og lys fra hus og blokker på begge sider av turveien. Vi anser en tilleggsbelysning langs turveien som en unødvendig lysforurensning.

Lett tilgjengelighet, stor opplevelsesrikdom, naturfaglige kvaliteter, foruten høy tetthet av kulturminner er bakgrunnen for at det i disse dager arbeides med et forslag til landskapsvernområde for deler av Lillomarka. Turveiparsellen langs øvre Alna ligger riktig nok utenfor Lillomarka, men er med sine mange kvaliteter et naturlig delområde i et Lillomarka landskapsvernområde. Som et mulig framtidig landskapsvernområde, er det ekstra uheldig at det utsettes for tekniske inngrep.

For mange i vår bydel er nærheten til marka, naturopplevelse og stillhet (området er et av kommunens stille områder) kvaliteter som verdsettes svært høyt. Vi vet at vi taler manges sak når vi her argumenterer for at dette siste stykket av Alnas vassdragsnatur blir bevart med dagens lave tilretteleggingsgrad. Vi ber dere dessuten sterkt revurdere hvorvidt det foreslåtte belysningsanlegget virkelig vil fungere etter hensikten.

På bakgrunn av dette anmoder vi sterkt om at naturmangfoldloven blir fulgt, og at den nevnte strekningen forblir den naturperlen den faktisk er i dag.

Vennlig hilsen

Lillomarkas Venner

v/Frode O. Hansen (sign)
leder

Elin Langsholt (sign)
sekretær

Referanse:

Egil Bendiksen og Vegar Bakkestuen, 2000. Flora og vegetasjon langs Alna og Tokerudbekken. Vurdering av verneverdi og skjøtsel. Rapport 1-2000, Friluftsetaten, Oslo kommune.

kopi:

Link Arkitektur AS Landskap, post@linklandskap.no

Oslo kommune Bydel Grorud, postmottak@bgr.oslo.kommune.no

Oslo kommune Bymiljøetaten, postmottak@bym.oslo.kommune.no

Oslo kommune Vann- og avløpsetaten, postmottak@vav.oslo.kommune.no

---

Lillomarkas Venner v/Elin Langsholt. Sandåsveien 17a, 0956 Oslo.

Hjemmeside: <http://www.lillomarkasvenner.no>

E-post: post@lillomarkasvenner.no, bankkonto 0530 30 46455 Org.nr.: 975 715 825